

Presentation vid RFMAs konferens "Spel och spelmissbruk", Stockholm, 28 november, 2012

Drivkrafter bakom spel och spelmissbruk

samt hur spelandet och spelmissbruket har förändrats över tid

Per Binde, docent

www.ongambling.org

Svensk spelhistoria på en sida

Vikingatiden	Oreglerat tärningsspel
Ca. 1500 – 1930	Förbud, restriktioner och spelfeber går i perioder
1930 – 1980	Spelmonopol – tillfredsställer efterfrågan men gör inget för att stimulera den
1980 – 2000	Statsägda företag kommersialiserar spelandet – efterfrågan stimuleras
2000 – idag	Internetspel, spel över gränser, ytterligare kommersialisering

www.ongambling.org

Spelvanor senaste decennierna

Utbud och tillgänglighet har ökat

Snabba, riskfyllda spel blir vanligare

Bruttoomsättningen ökar stadigt

42 miljarder 2011

Spelutgifternas del av disponibel inkomst relativt konstant

Enligt statistiken: 2,4 procent brutto; 1 procent netto, 2011

Men det är färre som spelar

Spelat senaste året: 88 % 1999 – 73 % 2010

Och allt mer pengar satsas hos oreglerade bolag

Ca. 13 miljarder i utlandet + 10 illegalt, 2010

Således spelar färre för mer pengar

www.ongambling.org

Spelproblem sedan 1999

SWELOGS: ingen skillnad 2009 jämfört med 1999

På befolkningsnivå; omkring 1,6 % har "förhöjd risk för spelproblem", ytterligare 0,3 % "spelproblem" (= ca. 2% "problemspelare")

Samma slutsats i andra studier

Folkhälsoenkäten & Svenska Spels kartläggningar: spelproblemen i stort oförändrade, möjligen en topp runt 2007

Men det är färre som spelar

Så bland spelarna har problemen ökat

Spelproblem bland unga män har fördubblats

En av tio män i åldern 18-24 är "problemspelare"

Vissa spelformer är problemtungda

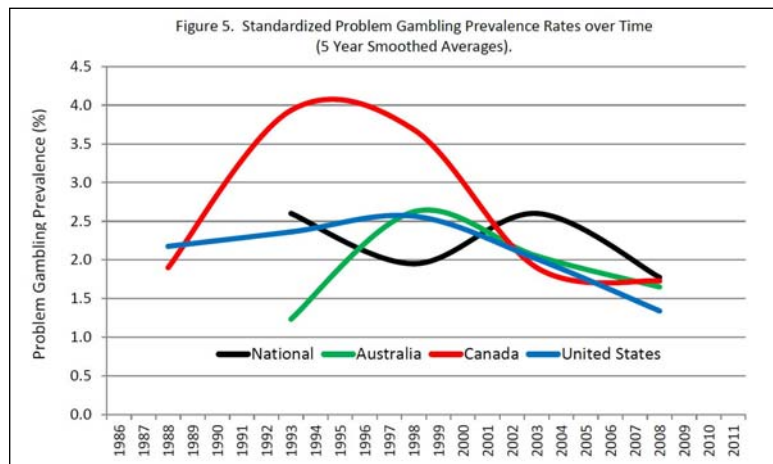
Bland dem som spelat mer än 6 ggr senaste året – Internetbingo: 33-55% är "problemspelare"; Vegas-automater: 25%

Spelproblem och "riskspelande" ej kroniskt

Tre fjärdedelar av "problemspelarna" byts ut per år

www.ongambling.org

Internationell trend problemen minskar eller är konstanta

Williams, Volberg & Stevens, 2012. *The Population Prevalence of Problem Gambling: Methodological Influences, Standardized Rates, Jurisdictional Differences, and Worldwide Trends*. Guelph: OPGRC.

www.ongambling.org

Varför ökar inte spelproblemen?

Spelandet minskar

Befolkningen blir äldre

Efterfrågan mättad?

Medvetenheten om spelproblem ökar

Spelarna anpassar sig

De flesta spelproblem är inte livslånga

Prevention, spelansvar och behandling har effekt

www.ongambling.org

Google Ngram graf

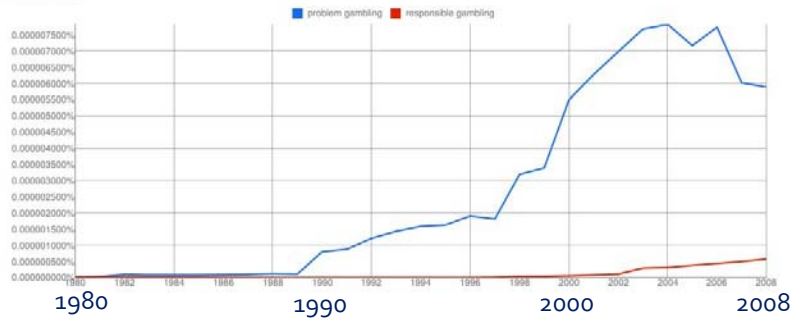
(Engelskt korpus)

Google labs

Books Ngram Viewer

Graph these case-sensitive comma-separated phrases:
between 1980 and 2008 from the corpus English with smoothing of 3

Graph Ngrams

www.ongambling.org

Spelandets drivkrafter

www.ongambling.org

Mitt årsresultat

(378 spelsessioner, år 2002-03)

Satsat: 42 327 kr

Nettoförlust: 20 212 kr

Vunnit: 22 115 kr

Vinstandel: 52%

www.ongambling.org

Spelarna förlorar

Postkodlotteriet	60%
Lotto	55%
Triss skraplott	51%
Stryktipset	35%
V75 (trav)	35%
Vinnare (trav)	20%
Spelautomater	Ca. 10%
Internetpoker	Ca. 2,5-5%

www.ongambling.org

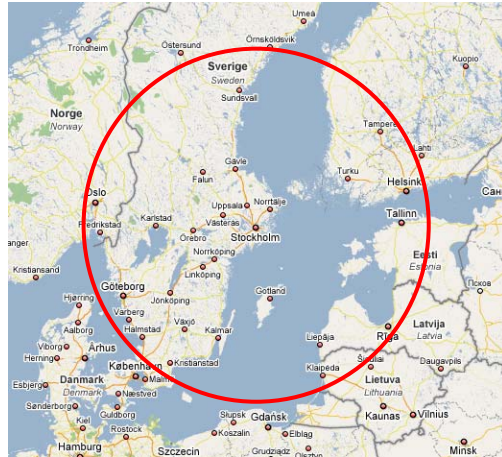
”Drömvinsten”: 1 chans på 337 726 600

Chans att få 7 rätt på Lotto: 1 på 6 754 520; chans att få 2 rätt på Joker: 1 på 50; Chans att vinna ”Drömvinsten”: 1 på 337 726 600

Jackpot nu:
194 miljoner kr

Varje fält: 1 cm
Omkrets: 337 726 600 cm
= 3 377 km
Radi: 538 km

Ca. 959 miljoner lottorader per år
Ca. 18 miljoner Lottorader per vecka = 180 km

www.ongambling.org

Spelandets drivkrafter

Lotterier

Dröm om
bättre liv

Intellektuell
utmaning

V75
Oddset
Poker

Vinst-
chans

Travbanan
Bingohallen
Kasinet

Social
dimension

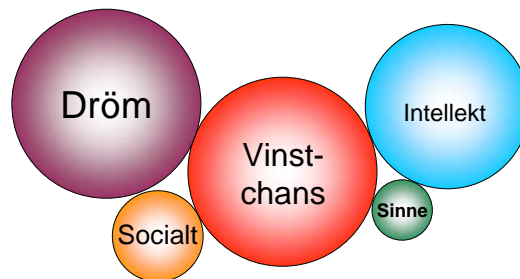
Sinnes-
påverkan

Spel-
automater

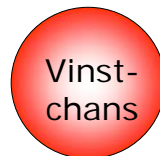
medspelare
motspelare
åskådare

www.ongambling.org

Spel på hästar

www.ongambling.org

En vision om att *få* mycket mer än vad man *ger*

Biologi

hjärnans belöningssystem
evolution
gener
förväntan
spänning
betingning
...

Betydelser

kultur, symbolik, psykologi
lycka
framgång
pengar
hopp
magi
...

www.ongambling.org

Drivkrafter och spelproblem

www.ongambling.org

Påverkande faktorer

för risken att utveckla spelproblem:

Allmänna

Biologi
Psykologi
Sociologi
Kultur

Spelspecifika

Exponering för spel
Samhälle – spelpolitik – lagar
Spelformers risknivå
Resurser för problemlösning

(OPGRC Conceptual framework of harmful gambling)

www.ongambling.org

The anthropology of
gambling
www.ongambling.org

per.binde@gu.se

www.ongambling.org